

ສູນທະຣິຍະພາບຂອງພາສາລາວ ຄືຈິດວິນຍານສາກົນແຫ່ງວັດທະນະທັມລາວ

ຊົວດກັບບົດເພງ

ພຣະອາຈານຍ໌ເນືອງພິລັກ ໄຊຕິທອນ
ດາວວຽງ ບຸດນາໄຄ

ດາວວຽງວ່າ

- ພອນສະຫວັນບາງຄັ້ງ
ບໍ່ທັນທຽບພອນສະແຫວງ
- ພອນສະແຫວງບວກໃສ່ພອນສະຫວັນ
ໝັ້ນພຽນຂຽນຄົ້ນ
- ເກີດເປັນຄົນຈຸດໝາຍມັ່ງ
ສານຝັນຢາກເປັນໜຶ່ງ
- $(4 \times 4) \cdot (4 + 4) =$ ເຂົາຊິເອີ້ນນັກປະພັນ

ເອງດອກ!!!

ສູນທະຣີຍະພາບຂອງພາສາລາວ ຄືຈິດວິນຍານສາກົນແຫ່ງວັດທະນະທັມລາວ

Novice Bouvshong Keoboualy

ສ.ພ ສົງ ແກ້ວບົວສາຍ.

ບຸນສົງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

29 FEB 2009

ຂໍຊົດກຳບັດເພງ

ພິມຄັ້ງທີ ໑ ປີ ໒໐໐໘/໒໕໔໖

ທະບຽນພິມ.....

ພຣະອາຈານຮຸ້ນເນອງພິລັກ ໄຊຕິທອນ
ດາວວຽງ ບຸດນາໄຄ

ບົດເພງຊີວິດ

- ພອນສະຫວັນ
- ຊີວິດມະນຸດ
- ມີທາງບົດມີທາງເປີດ
- ຍ່ອມສາມາດພິກແພງ
- ປະຊັນກ່ຽວພອນສະແຫວງ
- ເໝືອນກັບການສະແດງ
- ເໝືອນກັບນັກປະພັນແຕ່ງ
- ຫຼືຈະແກ້ງທຳຕາມເຫດການ...

ໜັງສື “ຊີວິດກັບບົດເພງ” ເຫຼັ້ມນີ້ ເປັນບາງບົດຮຽນທີ່ຂຽນຂຶ້ນຕາມປະສົບການຈິງ ເຊິ່ງຜູ້ຂຽນໄດ້ປະຕິບັດຈົນປະສົບຜົນເຮັດມາແລ້ວບົນຖະໜົນສາຍນີ້ ກ່າວໄດ້ວ່າເປັນໜັງສືສຳຄັນຫຼາຍ ສຳລັບຜູ້ທີ່ມີຄວາມໄຜ່ຝັນຢາກເປັນນັກປະພັນ ແຕ່ບໍ່ເຄີຍມີບົດຮຽນດ້ານນີ້ມາກ່ອນ ຜູ້ຂຽນໄດ້ກ່າວເຖິງຊີວິດໜຶ່ງທີ່ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ດ້ານເພງມາກ່ອນ ແຕ່ກໍປະພັນເພງໄດ້ ອັນນີ້ຄືພອນສະຫວັນປະຊັນກັບພອນສະແຫວງ ທີ່ເຊື່ອງຊ້ອນຢູ່ໃນສ່ວນເລິກຂອງມະນຸດທຸກຄົນ ມີແຕ່ຜູ້ທີ່ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າເທົ່ານັ້ນຈະນຳອອກມາໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດໄດ້ ແລະກໍແມ່ນຕົນເອງເທົ່ານັ້ນເປັນຜູ້ຮູ້ ແລະເຂົ້າໃຈມັນ ເມື່ອຜູ້ອ່ານໄດ້ອ່ານໜັງສືເຫຼັ້ມນີ້ແລ້ວ ອາດສາມາດນຳເອົາວິທີນີ້ໄປຄົ້ນຄວ້າ ຈາກພະລັງຂອງທ່ານເອງ ຄົງຊິເຫັນຊ່ອງທາງອັນສະຫວ່າງສະໄຫວ ທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍດອກໄມ້ແລະສຸນທະນີຍະພາບຂອງສຽງດົນຕີໃນຫົວໃຈທ່ານ, ເຊື່ອແນ່ວ່າທຸກຄົນມີດົນຕີໃນຫົວໃຈ ເຖິງວ່າຮ້ອງເພງບໍ່ເປັນເລີຍ ສຳລັບຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮູ້ດ້ານດົນຕີ ຫຼືບາງຄົນທີ່ຮູ້ເລື່ອງການແຕ່ງກະວີກາບກ່ອນແລ້ວ ເມື່ອໄດ້ອ່ານໜັງສືເຫຼັ້ມນີ້ແລ້ວ ຄົງຈະເປັນບົດຮຽນນ້ອຍໆອີກບົດໜຶ່ງ ທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍສາຣະປະໂຫຍດເພີ່ມຕື່ມພະລັງສະຕິປັນຍາ ແລະພະລັງໃຈທີ່ທ່ານມີຢູ່ ກໍອາດເປັນໄປໄດ້ໃຜຊິຮູ້.

ໃນປື້ມເຫຼັ້ມນີ້ ນອກຈາກບົດຮຽນໃນການສຶກສາວິທີແຕ່ງເພງ ແລະຕົວຢ່າງເພງແລ້ວ ຍັງມີບົດຄົ້ນຄວ້າຮຽບຮຽງວິຊາການວ່າດ້ວຍ “ສີລະປະການໃຊ້ພາສາລາວໃນການແຕ່ງເພງ” ເພີ່ມຕື່ມອີກ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ສຶກສາສາມາດນຳເອົາໄປປະຍຸກໃຊ້ ໃນການແຕ່ງຂອງທ່ານທຸກຮູບແບບໄດ້ ບໍ່ສະເພາະແຕ່ເພງເທົ່ານັ້ນ.

ຢ່າງໃດກໍຕາມ ໜັງສືເຫຼັ້ມນີ້ເປັນພຽງບົດຮຽນບົດໜຶ່ງ ຈາກປະສົບການຂອງບຸກຄົນໆ ໜຶ່ງ ອາດຊິເປັນຄັງຄວາມຮູ້ໜຶ່ງ ທີ່ທ່ານສາມາດສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອຄວາມເປັນໜຶ່ງຂອງທ່ານໄດ້ ບາງທີທ່ານອາດເປັນຜູ້ໜຶ່ງທີ່ສາມາດໄຂບົດສະໜາພາສິດບູຮານ ທີ່ວ່າ “ທຽນຍ່ອມເຜົາຕົນ ເພື່ອແສງສະຫວ່າງຂອງຄົນອື່ນ” ອາຕະມາເຊື່ອຢ່າງນັ້ນຈິງໆ.

ວັດວິຈິດທັມມາຣາມ ບ້ານວຽງຈະເຣີນ, ວັນທີ ໖ ກັນຍາ ໒໐໐໓
ພຣະອາຈານຍ໌ເນືອງພິລັກ ໄຊຕິທອນ

ສາລະບັນ

ເລື່ອງ

ໜ້າ

- ບົດເພງຊີວິດ ໗
- ຄວາມເຫັນຂອງສະມາຄົມນັກປະພັນລາວ ໒
- ຊີວິດກັບບົດເພງ ໑
- ໂຄງຮ່າງຂອງການແຕ່ງເພງ ໑໖
- ບົດເພງຕົວຢ່າງ
 - ຕັກບາດສະຫວັນ ໑໘
 - ຈົດໝາຍບໍ່ກ້າສິ່ງ ໑໙
 - ໄປທ່ຽວເມືອງໂຂງ ໒໐
 - ຜູ້ຊາຍປາຍແຖວ ໒໑
 - ອີກາໃນເມືອງຫົງ ໒໒
- ສິລະປະການໃຊ້ພາສາລາວໃນການແຕ່ງເພງ ໒໔
 - ບົດເພງແມ່ນການສື່ສານປະເພດໜຶ່ງທີ່ໃຊ້ພາສາ ໒໘
 - ການຮູ້ຈັກເລືອກໃຊ້ຄຳໃນການແຕ່ງເພງ ໒໙
 - ຄວາມໝາຍຂອງຄຳ ໓໐
 - ຣະດັບຂອງຄຳ ໓໑
 - ການໃຊ້ຄຳໃນການຂຽນ ໓໖
- ພາບປະກອບ ໑໗, ໒໓, ໒໔, ໒໘

ຊີວິດກັບບົດເພງ ●

ຂໍ້ຄິດຄຳຄົມ.....

- ການເວລາເປັນສິ່ງສຳຄັນສຸດສຳລັບມະນຸດ, ດັ່ງນັ້ນ ເວລາຈຶ່ງບໍ່ມີການຊື້ຂາຍ, ຄົນເອງກໍສຳຄັນເທົ່າກັບເວລາ ຄົນຈຶ່ງບໍ່ມີການຊື້ຂາຍ ແລະບໍ່ສາມາດຂາຍຕົນເອງໄດ້ ບໍ່ວ່າທາງກົງຫຼືທາງອ້ອມ.

ຂຽນທີ່ ຫ້ອງການສູນກາງອົງການພຸດທະສາສນາສັມພັນລາວ ວັນທີ ໑໘ ຕຸລາ ໑໙໙໑

- ມິດແທ້ປຽບເໝືອນກ້ອນຄຳ ແລະແກ້ວມະຫານິນທີ່ຮາຄາເລີດ, ຖ້າຫາກມິດນັ້ນມີອຸດົມຄະຕິອັນດຽວກັນ, ມີຄວາມສຳພັນສອດຄ່ອງກັນ ຍິ່ງມີຮາຄາກວ່າສິ່ງໃດໃນໂລກ.

ຂຽນທີ່ກຸງເທບ, ຄາວໄປທ່ອງທ່ຽວກັບເພື່ອນໆ ປີ ໑໙໙໓

- ເພື່ອນທີ່ບໍ່ທັນຮູ້ໃຈກັນ ຢ່າຟ້າວມອບໃຈໃຫ້ໝົດໃຈ, ຖ້າເພື່ອນທີ່ຮູ້ໃຈກັນແລ້ວ ຈຶ່ງກຽມໃຈເພື່ອມອບໃຈໃຫ້ແກ່ກັນແລະກັນ.

ຂຽນທີ່ ເມືອງທ່າແຂກ ໑໙໙໓

- ສັດຕູຖ້າບໍ່ຮູ້ໃຈ ຈຶ່ງກຽມໃຈເພື່ອປ້ອງກັນ, ຖ້າສັດຕູທີ່ຮູ້ໃຈກັນມາກ່ອນແລ້ວ ຈຶ່ງເອົາໃຈອອກຫ່າງ.

ຂຽນທີ່ ສະຫວັນນະເຂດ ໑໙໙໓

- ຄຳໝັກ ໑໐ ກິໂລ, ຫີນໝັກ ໑໐ ກິໂລ ເຫດໃດມູນຄ່າຂອງມັນຈຶ່ງຕ່າງກັນ.

ຂຽນທີ່ ເມືອງມຸນລະປະໂມກ ໑໙໙໓

- ອັນວັດຖຸອື່ນໆ ທີ່ຮູ້ວ່າມັນໝັກ ກໍຕໍ່ເມື່ອເຮົາໄດ້ຍົກມັນໄວ້ໃນມືແລ້ວ.

ຂຽນທີ່ບ້ານທ່ານເບື້ອຍ ປະເທດຂະເໝນ ໑໙໙໓

- ບຸກຄົນຍ່ອມກ້າວເດີນໄປຢ່າງອິດສະຫຼະບິນຄວາມຖືກຕ້ອງເປັນທັມ ບໍ່ມີໃຜມາບັງຄັບ, ຖ້າບໍ່ເປັນດັ່ງທີ່ກ້າວແລ້ວ ກໍກາຍເປັນຄົນໄຮ້ອິດສະຫຼະພາບທາງຄວາມຄິດ.

ຂຽນທີ່ເມືອງແປກ ແຂວງຊຽງຂວາງ ໑໙໙໔

- ບູຮຸດຜູ້ຍິ່ງໃຫຍ່ຂອງໂລກບາງຄັ້ງກໍບໍ່ໄດ້ເກີດຢູ່ປະສາດຮາຊະວັງສະເໝີໄປ ມະນຸດຜູ້ມີພັນທະທີ່ສຳຄັນຕໍ່ໂລກ ທີ່ສາມາດມາດສ້າງໃຫ້ຕົນ ແລະບຳເພັງປະໂຫຍດໃຫ້ມະນຸດຈົນປະສົບສຸກນັ້ນ ຍ່ອມມີຈິດໃຈມານະທີ່ເປັນເລີດ.

ຂຽນທີ່ ພິພິດທະພັນບ້ານເກີດລູງໂຮ່ ແງະອານ ຫວຽດນາມ ໒໐໐໒

- ຄວາມຮ້ອນ ຫຼືຄວາມເຢັນຍ່ອມນຳຜົນມາໃຫ້ມະນຸດສະເໝີກັນ ຖ້າຫາກຮ້ອນ ຫຼືເຢັນໂດຍທັມມະຊາດ ມະນຸດຜູ້ຫາກປັບຕົວຂອງຕົນຕາມສະພາວະຢູ່ໄດ້ຍ່ອມຈັກຮູ້ຜົນ, ຫາກມະນຸດໃດບໍ່ສາມາດປັບຕົວໄດ້ມະນຸດນັ້ນກໍປຣາໄຊ.

ຂຽນທີ່ ບໍ່ນ້ຳຮ້ອນເມືອງຄຳ ຊຽງຂວາງ ໑໐ ມີນາ ໑໙໙໔

ຊີວິດກັບບົດເພງ

ດາວວຽງ ບຸດນາໄຄ

ເຄີຍຕັ້ງຄຳຖາມ ຖາມໂຕເອງແບບງົງງ
ເຊັ່ງ ຕັ້ງຫຼາຍເທື່ອຫຼາຍທີວ່າ ຕົນເອງຢ່າງໂຊເຊ
ຫຼົງທາງເຂົ້າມາສູ່ ແວດວົງນັກປະພັນເພງໄດ້
ຢ່າງໃດ? ທັງໆທີ່ວິຊາການ, ທິດສະດີການດົນຕີ
ແລະການປະພັນເພງ ກໍບໍ່ໄດ້ຜ່ານໂຮງຮຽນມາ
ກ່ອນ ເວົ້າເຖິງໂໝດເພງ ຫຼືຊອນແຟ ທີ່ພາສາ
ຄົນທົ່ວໄປຮຽກກັນວ່າ “ໝາກຖົ່ວງອກ” ນັ້ນກໍ
ອ່ານບໍ່ອອກຂຽນບໍ່ຖືກ ມັນມີຕື່ບປານແສງໄຟ
ກະບອງມອດກະບໍ່ປານ.

|ຄະນະບໍລິຫານສະມາຄົມນັກປະພັນລາວ ຊຸດທີ ໑|

ອີກຢ່າງໜຶ່ງເວົ້າເຖິງຊີວິດເຄື່ອງດົນຕີ ນັບຕັ້ງແຕ່ເຄື່ອງດົນຕີພື້ນ
ເມືອງເຊັ່ນ: ແຄນ, ກະຈັບປີ, ຊຸ່ຍ, ຊໍ, ລະນາດ...ຕະຫຼອດເຖິງເຄື່ອງດົນຕີ
ສາກົນກິຕາ, ຄີບອດ, ເບສ, ແຊັກໂຊໂຟນ....ບອກໄດ້ເຕັມປາກເລີຍວ່າ ບໍ່ເຄີຍ
ຫຼິ້ນເຄື່ອງດົນຕີເຫຼົ່ານີ້ເປັນແມ່ນແຕ່ຊະນິດດຽວ ສິ່ງທີ່ພໍ້ຮັດໄດ້ນຳເຂົາແນ່ກໍ
ໄດ້ແຕ່ງກາທົວ ຫຼືຕົບມືໄປຕາມຈັງຫວະບາດກອງກໍຄືທຳນອງເພງ ເທົ່ານັ້ນລະ.

ຖ້າຢ່າງນັ້ນ ກ້າວມາເຂົ້າເປັນນັກປະພັນໄດ້ຢ່າງໃດ?

ຍັງຊອກຫາຄຳຕອບບໍ່ທັນພໍເທື່ອ?

ອາດເປັນຄວາມໂຊກດີ ທີ່ມີຖິ່ນຖານບ້ານກຳເນີດຢູ່ແຜ່ນດິນສີພັນດອນ
ດິນແດນອູ່ເຂົ້າອູ່ປາ, ອູ່ອາຣະຍະທັມທີ່ມີພາບວິວ ທົ່ວທັດທຳມະຊາດທີ່ສວຍ
ສົດງົດງາມຈົນເປັນທີ່ເລື່ອງລືນັ້ນ ກໍຄືນ້ຳຕົກຕາດຄອນພຣະເພງທີ່ມີໄມ້ມະນີ
ໂຄດສາມງ່າ ຍືນຍົ້ມສະງ່າຕ້ອນຮັບຜູ້ຄົນມາແວ່ຢາມ ຈາກນັ້ນຍັງມີນ້ຳຕົກຕາດ

ສົມພຣະມິດ-ຫຼີ່ຜີທີ່ມີຄວາມສູງຊັນເຖິງ ໑໕ ແມັດ ຖ້າຢາກໄປຊົມປາຂ່າ(ປາ
ໂລມານຳຈິດ)ແວ່ໄປທາງບ້ານເວີນຄາມ ໃຕ້ສຸດຂອງປະເທດລາວທີ່ມີຊາຍແດນ
ຕິດຕໍ່ກັບປະເທດກຳປູເຈັຍ, ບໍ່ພຽງແຕ່ເທົ່ານັ້ນດິນແດນສີພັນດອນ ຍັງມີສົມຍາ
ນາມວ່າ “ແດນນັກປາດ ຊາດນັກກະວີ ດິນແດນແຫ່ງກາບກອນຜະຫຍາພາ
ສິດ ດິນແດນຕົ້ນຕຳນານລຳສີພັນດອນ, ລຳໂສມທີ່ລີຊີ້” ແລະກໍແມ່ນດິນແດນ
ແຫ່ງນີ້ເອງ ໄດ້ກໍ່ກຳເນີດນັກປາດອາຈາຣຍ໌ທີ່ມີຊື່ສຽງກ່ຽວກັບການຂຽນບົດກະວີ
ກາບກອນສີມີແຖວໜ້າເຊັ່ນ: ລູງອິນທິຣາດ ພົມມະສານ ບ້ານຫົວໂຂງພຣະ
ໃຫຍ່, ຜູ້ຂຽນຄຳກອນຄອນພຣະເພງ-ຫຼີ່ຜີ ແລະປະວັດເຈົ້າເມືອງອຸທຸມ, ລູງມະ
ຫາແກ້ວ ຜູ້ຂຽນຄຳກອນເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມ ແລະມັດທະ
ຍົມ ໃນສະໄໝລາວຍັງເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນຂອງຝຣັ່ງ, ລູງອຸເທນທະມາລາ, ລູງ
ບຸນສິງ ອຸເທນທະມາລາ ແລະຍັງມີອີກຫຼາຍທ່ານທີ່ມີຊື່ສຽງ.

ສະໄໝໄວເດັກ ເຄີຍຢ່າງຕິດກັນອ້າຍເອື້ອຍໄປຂົນຫີນ, ຂົນຊາຍເຂົ້າ
ວັດ ຊີວິດບ້ານນອກຊົນນະບົດບໍ່ມີໄຟຟ້າໄຕ້ ເຈົ້າອະທິການວັດຈຳຕ້ອງໃຊ້ຕະ
ກຽງມື້ງຊົງໃຫ້ແສງສະຫວ່າງ, ຄຳວ່າມື້ງຊົງມາຈາກພາສາຝຣັ່ງວ່າ Le Man-
chon ເຂົ້າມາມີບົດບາດພ້ອມຝຣັ່ງຍືດຄອງລາວເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນ, ຕະກຽງມື້ງ
ຊົງຈະມີຄວາມທັນສະໄໝກວ່າແສງໄຟກະບອງ ຫຼືແສງໄຟຕະກຽງທຳມະດາຈະ
ມີຄວາມໃກ້ຄຽງກັບແສງຂອງໄຟຟ້າ ແຕ່ຕະກຽງມື້ງຊົງໃຊ້ນຳມັນກາດຫຼໍ່ລ້ຽງ,
ບາງຄົນພັດມີຄວາມເຫັນວ່າ ຕະກຽງມື້ງຊົງຜູ້ຜິດກ່ອນໝູ່ແມ່ນຊາວຈີນ ສຳລັບ
ຄົນບ້ານນອກຢ່າງຊາວບ້ານພວກຂ້ອຍ ພວກເຮົາບໍ່ສົນໃຈດອກວ່າຕະກຽງມື້ງ
ຊົງມັນຊິເປັນຂອງເຈັກ ຂອງຈີນ ຫຼືຂອງຝຣັ່ງດັງໂມ ຫຼືຂອງຂະເໝນເຈນຈາມ
ພວກເຂົາສົນໃຈແຕ່ວ່າ ຕະກຽງມື້ງຊົງມັນໃຫ້ແສງສະຫວ່າງພໍໄດ້ຂົນຫີນ, ຂົນ
ຊາຍເຂົ້າວັດ ເພື່ອວ່າຈະໄດ້ບຸນໄດ້ກຸສົນເຕັມປຸງມບໍ່ນິບູນກຳພໍແລ້ວ.

ທ່າງຈາກນີ້ຄົນຫຼັງຫຼາຍກວ່າ ໔໐ ປີ ງານບຸນວັດ ຫຼືວ່າຍາມກາງຄືນ

ຂໍໂທດຫຼາຍໆ

ປຶ້ມຫົວດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ສາມາດນຳ
ມາເຜີຍແຜ່ໄດ້ ເນື່ອງຈາກຍັງບໍ່
ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເຜີຍແຜ່
ໄດ້ຢ່າງເປັນທາງການເທື່ອ...

ດ້ວຍຄວາມຮັກແພງ